

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, péntek, 1909. január 15.

10. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petít sorja 40 fillér.

Kultura és gazdaság.

A kultura csak ott fejlődhet igazán és életképesen, ahol azt szilárd talajon gazdasági erő támogatja. A kultura olyan fa, amely a gazdasági erők által termékenyített talajon él meg, csak ott nő terebélyessé. Minél mélyebb és termékenyebb rétegekbe bocsájthatja gyökereit, annál dusabban virágzik és hozza gyümölcseit.

Viszont a gazdasági erő és gazdasági élet, a jólét csak ott erősödik és ott izmosodik meg, ahol a kulturának napfénye és melege árad rá. Sokszor mondták, de nem lehet eléggé ismételnünk, hogy csak művelt nemzet lehet gazdag és csak gazdag nemzet lehet igazán művelt.

Mindkettő: a kultura és a gazdasági munka, elsődrendű állami feladat, mindkettőnek fejlesztése és erősítése okvetetlen állami cél. De nem esupán az! Nagy hiba és nálunk különösen elterjedt az a balhit, hogy mindent az államtól várnak, pedig maga az állam végre sem más, mint a társadalom egyeteme és összessége.

Az állam nem veheti át mindazokat a feladatokat, amiket a társadalom összes rétegeinek harmonikus együttműködése képes csak megoldani. Ez biztosítja csak az igazi haladást és fejlődést anyagi és szellemi téren.

Csak egy minden rétegében összeforrott társadalom képes az államot feladataiban támogatni, egy társadalom, amely telítve van nemzeti és hazafias érzéssel, amely nem jelszavak után indul, hanem mindig a tiszta igazság kipróbált elveit az élet reális szükségleteit is számba veszi, amely átérzi a nemzeti célok nagyságát és munkálkodni kíván azokon, munkakedvvel bír és munkaképességgel, amely megbecsüli az egyéni munkásságot és az egyéni munkássággal fegyelmezi és szervezi a társadalmat.

A társadalomnak ki kell vennie a maga részét az államélet feladatainak teljesítéséből. Nem is lenne jó, ha mindent az állam abszorbeálna, mert felemésztené azokat az erőforrásokat, amelyekből önmaga táplálkozik.

A magyar társadalomnak még különösebb kötelességei vannak. Más országok százados konszolidált állapotnak örvendenek, mi sok irányban még kiépítetlen állami szervezettel bírunk. Tömeges a kérdés, amely megoldásra vár belső közigazgatási, szociális, gazdasági és kulturális téren.

Ezért nem szabad időt mulasztanunk. Nekünk közös munkára kell feszítenünk összes erőinket. Van még egy hátrányunk azokkal az államokkal szemben, amelyekben a nyelv egysége áll fenn. Nekünk kötelességünk, hogy a magyar műveltséget és a magyar kulturát ápoljuk és terjesszük.

Jól mondta Eötvös József báró, hogy Magyarország jövőjének kérdése kulturakérdés. Minden országnak az, de az elmaradt és gyen-

ge országnak leginkább az. Sőt ma azt mondhatjuk: mindenkinek a jövője kulturakérdés, abban a nagy harcban, abban a versenyben, amely az egész világon gazdasági és szellemi téren minden nemzet között megvan.

De nem szavakkal, hanem tényekkel kell ezt bizonyítani. És lehet is. Van-e magasabb ügy, mint a műveltséget terjeszteni, annak szeretetét bevinni a nép legalsóbb rétegébe s a művelődés révén felszabadítani milliónyi embertömeget az alól a fojtó lidércnyomás alól, amelyben ezek a műveletlenséggel velejáró tájékozatlanságban, babonákban, ósdi előítéletekben s a legveszedelmesebb tapasztalatlanságban élnek!

A népnevelés ügyénél ma felemelőbb gondolat nincs. Ahhoz pedig, hogy minden képzett ember a maga hatáskörében és ismeretkörében terjessze a művelődés szép munkáját, csak az az érzület kell, amelyet embereketnek nevezünk.

Becsületes, őszinte emberszeretettel és a megfelelő akaraterővel nagy eredményeket lehet ebben a mi kultúra és gazdaságszegény társadalmunkban elérni.

— Apponyi Albert gróf Fiumében.

A közoktatásügyi miniszter ma délelőtt folytatotta a fiumei iskolák látogatását.

Mindjárt 8 óra után meglátogatta az állami felső kereskedelmi iskola-, az állami polgári fiu- és leányiskolákat, a községi polgári fiu- és leányiskolát és a Ciotta-utcai községi elemi iskolát.

Déli 12 óra után a miniszter kíséretével megtekintette a felső kereskedelmi iskola tető alá kerülő új épületét ahonnan 1 órára a kormányzó palotába tért vissza s részt vett a kormányzó 15 teritékes dejeunerjén.

Délután a via Germániában levő községi elemi- és a Plasse Mlaccai állami elemi iskolák megtekintésével befejezte a miniszter az iskolák látogatását, mely után délután 5 órakor ismét fogadásokat adott.

Ezután 6 órakor a tegnapi elmaradt közös tanácskozás következett a városi tanügyek vezetőinek részvételével.

Este 8 órakor a miniszter tiszteletére nagy ebédet ad a kormányzó s 10 óra 40 perckor Apponyi Albert gróf és Tóth János dr. államtitkár a kíséretükkel visszautaznak Budapestre.

— A horvát-szerb koalíció válsága.

Zágrábi tudósítónk jelenti, hogy a koalícióban kitört a válság, bár éppenséggel nem úgy végződött, mint keletkezésekor hinni lehetett. Zagorac ugyanis levelet intézett a horvát jogpárt elnökéhez, amelyben tudatja a koalícióból való kilépését és Zagoracal még Bauer, Harambacsics, Bedekovics és Turkovics képviselők és a pártnak más három tagja is bejelentették kilépésüket. E bejelentések következtében a jogpártnak a Starcevic-párti disszidensekkel való fúziója bizonyosnak látszott. Ma este azonban cserbenhagyta Zagoracot politikai bizalmasa, Bauer képviselő és rábirta a Zagoracal szoli-

daritást vállaló képviselőket, hogy ne lépjenek ki a koalícióból. Megtörtént tehát az a meglepő fordulat, hogy a jogpárt valódi vezéré, Zagorac Istvánt, aki a jogpártnak a koalícióból való kilépését kívánta, a pártból kirekesztették, ellenben maga a párt megmarad a koalícióban. A párt Zagoracot a december 28-iki határozatra való hivatkozással, amely szerint a jogpárt tovább is a koalícióban marad, rekesztette ki kebeléből. Ennek ellenére még koalíciós körökben is azt hiszik, hogy a koalíció válsága nem szűnt meg, hanem legközelebb még nagyobb erővel fog kitörni. A jogpárt ma új bizottságot választott, amelynek kötelességévé tétetik, hogy gondoskodjék a „Hrvatka” című újságnak a koalíció iránt való legbarátságosabb viselkedéséről. Ez a lap ugyanis teljesen Zagorac kezében van. A jogpárt érkezése után a koalíció végrehajtóbizottsága ülést tartott, amelyen meglelégedéssel vette tudomásul a Zagorac kirekesztését és elhatározta, hogy a koalíció már most komolyan megkezdje a magyar országgyűlésen a harcot Horvátország jogaiért.

— A török bojkott megszűnése.

Törökországgal történt békés megegyezésnek természetes következménye lesz az, hogy a magyar és osztrák áruk bojkottja megszűnik. Sőt az export-cégek abban biznak, hogy a forgalom örvendetes módon emelkedni fog s ezáltal a bojkott okozta veszteségek kiegyenlítődnek. Már tegnap jelentkeztek török kereskedők, hogy a megszakított kereskedelmi összeköttetéseket felvegyék s számos magyar és osztrák cég utazója elindult Törökországba megrendeléseket szerezni. A török kormány még a bojkottmozgalom előtt tervezte néhány kereskedelmi cikknek monopóliumát s most, hogy békésebb idők következnek, valószínűleg meg is valósítja ezt a szándékát. Különben a gyufamonopólium behozatala válik aktuálissá s nincs kizárva, hogy ha ez megvalósul s Törökország gyufagyárakat fog felállítani: ebben a magyar és osztrák tőke is részesedik. A bojkottmozgalom következtében előállott kár megtérítésének kérdése is időszerű. Több magyar és osztrák cég be fogja jelenteni a szenvedett kárt. Az osztrák Lloyd már be is jelentett másfél millió kártérítési összeget.

— A boszniai tranzverzális vasut.

A politikai világban figyelmet kelt egy javaslat, amelynek közzétételére francia újságot használtak fel, amelyről azonban azt hiszik, hogy komoly kompromisszumot rejt magában a Szerbia és monarkánk között való orvoslásra. A javaslat azt indítványozza, hogy Szerbia kívánságait elégtésék ki oly módon, hogy építsenek minél rövidebb időn belül oly vasutat, amely Szerbiát Bosznián és Hercegovinán, valamint Montenegrón keresztül kösse össze a tengerrel. A javaslat szerint a vasut mellett tíz kilométeren belül nem volna szabad helyőrséget felállítani. Itt azt hiszik, hogy ez a javaslat egy francia vagy szerb forrásból származó kompromisszumtervet foglal magában, amelynek közzététele abból a célból történik, hogy kifüg-

gessék, milyen hajlandóság mutatkozik Ausztriában és Magyarországon e javaslat elfogadására.

UJDONSÁGOK.

A gavallérok.

Nem kell komédiázni. A gavalléroknak ez a fajtája úgy is olyan ismeretlen. Az a magyar mágnás, aki egyszer az angol király előtt egy ezresbankót csavart fidibuszba, hogy szivarra gyújtson s aki más alkalommal gögösen jelentette ki, hogy adna egy ötvenest, ha korának legnagyobb énekesnője egyszer csak neki énekelne valamit — egy tőről fakadt gavallértestvére a monarchiának, mely ötvennégy millió kárpótlást ígért Törökországnak és hatvankilenc fillért a Boszniában visszatartott katonák családjának. A gavallérok mindig csak egymás között vagy fölfelé gavallérok. S én hallottam is egyszer egy ismert magyar mágnást felháborodással panaszkodni, hogy mégis csak disznóság a magyar munkástól ez a mostani telhetetlenség. Azelőtt huszont garasért kezelt csókolt s most három korona napibér mellett még nyomorog. S ugyanez a mágnás délután huszezer koronát tett egy ló futására. Tessék elhinni: így gavallér igazán a monarchia, ahogy most viselkedik.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület holnap, pénteken este 6 órakor Vio Ferenc dr. polgármester elnöklése alatt ülést tart. A napirend a következő: Bejelentések, indítványok, interpellációk. Az igazoló bizottság december 30-iki pótválasztásokról referál. A városi állandó bizottság és a fegyelmi bizottság megválasztása egy évre. Telekváltoztatás kérdése a via Molinin. Indítvány a scurignei vízcsovezeték meghosszabbítására.

Zárt ülés. Az egészségügyi bizottság előterjeszti a városi orvosi állások betöltéséről szóló hármass jelölést. Indítvány egy városi hivatalnál beállott pénzhány fedezésére. Kisebb iskolai segélyezési és más ügyek.

— **Az Adria tengerhajózási r. t. új igazgatója.** A kereskedelmi miniszter az Adria m. kir. tengerhajózási r. t. igazgatósági tagjává az elhunyt Reiszig Ede helyébe dr. Kvaszay István miniszteri tanácsost nevezte ki.

— **Egykori fiumei hivatalnok a messinai halottak között.** Schadle Fidéll hónapokkal ezelőtt a város mértékhatóság hivatalának volt alkalmazottja, de akkoriban egy napon hirtelen eltűnt innen. Ugyanakkor tűnt el innen egy fiatal orfeuménekes is s a pletyka szerető emberek talán nem ok nélkül fogták rá Schadle-ra, hogy a fiatal brettli-csillaggal vitorlázott el Fiuméből. Most Messinából hivatalos jelentés érkezett ide a rendőrségre, hogy Schadle holttestemét a földrengés áldozatai között megtalálták.

— **Hajók torlódása Triesztben.** Triesztből jelentik, hogy mostanában soha nem tapasztalt nagy számban vesztegelnek a hajók a kikötő előtt, mert részint a napok óta tartó bórá miatt, részint a helyszűke miatt nem juthatnak kikötési helyhez. Tegnap csak az osztrák Lloydnak „Tebe” gőzöse köthetett ki. Az egész punto franko telve van hajókkal, amelyek éjjel nappal szakadatlanul tart a be- és kirakodási munka. Most tizenkét gőzös és két vitorlás vár a kikötő előtt, hogy bejuthasson a mólókhoz. Hasonló hajótorlódásra a trieztieki nem emlékszenek.

— **Merénylet a bajai Duna-hid ellen.** Bajáról jelentik: Tegnap az itteni Duna-hidat föl akarták robbantani. A merénylők a hidat dinamittal akarták levegőbe röpteni. A csendőrség tudomást szerzett a dolgról s megjelenésével megakadályozta a merényletet. Délután négy órakor Jankovich őrnagy vezetésével egy huszárszakasz szállta meg a hidat. A merénylőket, akik minden vnlószínűség szerint szerbek, üldözik.

— **Elfogott csalók.** Kiss Géza 21 éves, Schöffler Jenő 23 éves és Löbl Károly 19 éves fiatal emberek tegnapelőtt a déli vasut egyik vonatán az utasoknak rézgyűrűket arany gyűrűk gyanánt adtak el. A megcsalt utasok, mikor rájöttek a csalásra elpanaszolták a kalauznak, ki, mikor a vonat Fiuméba érkezett, elmondta az esetet egy állomáson szolgálatban lévő rendőrnek, ki aztán egy másik rendőr segítségével letartóztatta a csalókat.

— **Kellemetlen tévedés.** Márton Mária házileány tegnap bejelentette a rendőrségen, hogy Umschuld Karolina asszonynak, aki a Via Andrassy 5. számú házban lakik, tévedésből 50 korona helyett 100 koronát adott át s most az asszony semmi áron nem akarja visszaadni az 50 koronát. A leány két tanuval is bizonyítani tudja, hogy 100 koronát adott át.

— **Éjjeli menedékhely — a vasuti kocsiban.** Sangl August munkásnak sem foglalkozása, sem lakása nem volt, ezért tegnap este kiment a régi gázgyár telepére s ott egy vasuti kocsiban aludta át az éjszakát. Korán reggel azonban észrevették ott Sangl-t s egy rendőrt hívtak elő aki a leleményes embert bekísérte a rendőrségre.

— **Hajóépítkezések 1908-ban.** A Lloyd-Register által közölt információk alapján Angolországban 1908. évben a hajóépítkezések arányszáma az 1907. évvel szemben erősen hanyatlott, mert míg 1907-ben Angliában 968,830 összes tonnatartalommal 443 hajót építettek, addig az 1908-évben csak 360 hajó épült 764,520 összes tonnatartalommal. A hajóépítések listáján a második helyet Németország foglalja el 58 hajóval, a harmadikat az Egyesült-Államok 51 hajóval, a negyediket Hollandia 49 hajóval. A többi számottevő nemzetek így következnek egymásután: Norvégia 26, Franciaország 19, Ausztria-Magyarország 16, Olaszország 11, Japán 10, Svájc 5, Belgium 4, Dánia 3 és Spanyolország 1 hajóval.

Ezenkívül az angol hajógyárakban a múlt év végén több különböző típusú hadihajó volt építés alatt 200.000 összes tonnatartalommal.

— **Ha az asszonyé az utolsó szó.** Molnár Katalin lakásadó ellen panaszt emelt egy ismeretlen jóakarója, hogy a lakása egyetlen szobájában állandóan 8—10 embernek ad szállást. A rendőrség erre kiküldte egy emberét, hogy tartson szemlét a lakásban s utasítsa őt a lakás egészségügyi rendjének betartására. Az asszony azonban feleselni kezdett a rendőrrel, majd később veszekedés közben neki támadt, amiért a rendőr bekísérte őt s hatóság ellen való engedetlenségért eljárást indítottak ellene.

— **A kikötőből. Január 14-én. Érkezett:** „Szent László” magyar gőzös Triesztből útszen; „Széchényi” magyar gőzös Valenciából 5000 láda narancscsal, 2000 zsák rizsel és 100 tonna vegyes áruval.

Indult: „Árpád” magyar gőzös Marseillebe 250 tonna fával és 150 tonna vegyes áruval; „Bucovina” osztrák gőzös Alexandriába 300 tonna vegyes áruval; „Hungaria” osztrák gőzös Konstantinápolyba 180 tonna vegyes áruval; „Alberta” osztrák gőzös Philadelphiába 3000 tonna magnessittel és 1000 tonna cukorral.

— **Álarcos bál a Comunale színházban.** A Comunale színházban az idei farsang első álarcosbálja mint már farsangi naptárunkban megemlítettük, e hó 17-én lesz. Az álarcos bál 9 órakor kezdődik. A zenét a Szerberfele zenekar szolgáltatja. A táncokat Celebrini Clementin tánemester igazgatja.

Belépti díjak: Földszint és páholy 2 korona. Páholy félemelet és első emelet (a belépti díjon kívül) 12 korona. Második sor (a belépti díjon kívül) 6 korona. Karzat 40 fillér. Az ülések szabadok.

— **Vendéglősök és borkereskedők figyelmébe.** A hivatalos lap tegnapi száma Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek több fontos rendeletét közli, melynek az az 1907. évi V. tc. alapján hitelesítés alá bocsátott mértékek és mérőeszközök kellei, hibahatárai és az azokon alkalmazandó hitelesítési bélyegek alakjára vonatkoznak. A miniszteri

rendelet nagy részletességgel tárgyalja a hossz-mértékek, úrmértékek, mérlegek és súlymértékek vonatkozó módosításokat, melyek részben ezek külalakjára, részben pedig (a súlymértékeknek) ezek anyagára és méreteire vonatkozik.

A rendelet legfontosabb része az, amelyik a hordókon alkalmazandó jelzésekre vonatkozik. A közforgalmi célokra szolgáló hordókra ezentúl a következő bélyegek alkalmazandók: reáégetendő a hordóra a hordójelzési koronabélyező, a hordójelzés évének száma, a hordó ürtartalma literekben kifejezve, a hordó tarasulya 0.1 kilogrammra kikerekítve, közönséges hordóknál a hordók dongáinak a csaplyuk felé eső végébe beütendő a hordó boradójelzési száma is, a fémből készült hordóg bélyegzetése céljából azokra egy kis sárgarézbeől készült fémtáblácska két óncseppel ráerősítendő s ezek egyikére az évszám bélyegző, a másikra a hordójelzés éve, a fémtáblácskára pedig a hordó ürtartalma és tarasulya tüttetik, valamint a hordó sorszáma.

Ezzel a rendelettel kapcsolatban a hivatalos lap a kereskedelemügyi miniszternek még két másik rendeletét is közli, melyek a bort, sört, valamint egéb szeszes italokat tartalmazó hordók forgalombahozatalára, továbbá a hordóhitelesítő hivatalok további működésére vonatkoznak.

— **A Comunale színház karneválja.** Az Alpron és Battaglia színtársulat az 1909. évi karneválján a következő nagy álarcos bálakat tartja:

Január 17-én, 24-én és 31-én. Február 7-én, 21-én és 23-án. Február 14-én nagy virágünnep. Február 23-án nagy gyermek ünnep.

A bérlet hat álarcos bátra (beleértve a virág ünnepet) 10 korona, páholy félemelet és első sor 60 korona, páholy második sor 40 korona.

Belépti díjak: Az álarcos bálokra 2 korona személyenként, a virágművekre 4 korona személyenként. Gyermekünnepélyre 1 korona.

x **Garami József kárpitos és disztó** városi vevői számára a Corsia Deák 38. sz. ház földszintjén fiókraktárt nyitott, ahol megrendelések is elvállaltatnak.

x **Hölgyeink figyelmébe.** A Corso 7. sz. ház III. emeletén (Jellusich fényképész házában levő Schön J. féle szépség és hajápolási műtermet melyben manicur, pedicur, villamos arcmasszázst, arcszőreltávolítást, diszfűsítést, tyukszemvágást a legtekélyesebben végeznek, urihölgyeink figyelmébe ajánljuk.

Távirat ◀ Telefon.

A délolaszországi katasztrófa.

A tegnapi földrengés két halottja.

BOLOGNA, jan. 14. A tegnapi földrengés központja ugylátszik Bologna környéke volt. A lökések itt rendkívül erősek voltak. Mindenki az utcára menekült. Számos kémény ledült az utcára és több ház megrepedt. Két asszony, egy Chincaglia nevű kereskedő felesége és Modena Róza divatárusnő az ijedtségtől szörnyet haltak.

A segélyakció.

PÁRIS, jan. 13. A „Figaro” fölhívja a francia kormányt, hogy Elena királynét Messinában való bátor magatartásáért a becsületrend keresztjével tüntesse ki.

A „Matin” római tudósítójának jelentése szerint a károsultak javára eddig 80 millió frank gyűlt össze. Ebben az óriási összegben az egyes államok a következőképpen pátricipálnak:

Egyesült-Államok 19 millió (ebből az állam 6 milliót, a közönség pedig 13 milliót adott); Délamerika 10 millió, Anglia 3 millió, Franciaország és Tunisz 2,800.000; Spanyolország 2 millió, Egyiptom 1,100.005, Balkán-Államok 900.000, Svájc 900.000, Ausztrália 800.000, Oroszország 750.000 Belgium 800.000,

Japán 420.000. Németország 2.500.000, Törökország 200.000, Ausztria 360.000. Magyarország nem szerepel a kimutatásban. A többi pénz Olaszországban gyűlt össze.

A római központi segítőbizottság elnökének, az aosztai hercegnek javaslatára elhatározta, hogy a kalábriai és szicíliai menekülteket mielőbb volt állandó helyükre szállítja és e célra 500.000 frankot szavazott meg. A bizottság továbbá 1.000.000 frankot szavazott meg barakok fölépítésére és 200.000 frankot árvák ellátására.

Ujabb nagy bányalégrobbanás.

Halottak és sebesültek Resicán.

RESICA, jan. 14. A reggeli órákban itt újabb nagy bányaszerencsétlenség történt. A domány-almási bányában éppen 30 munkás szállott le a többiekhez, amikor hirtelen menydörgésszerű zaj tört elő onnan. Megismétlődött a múlt hónap bányalégrobbanás. A 7-ik tárna beszakadt, ahonnan nemsokára 10 halott és 2 súlyosan sebesült munkást hoztak a felszínre. Az összes munkásokat rettenetes félelem fogta el. A szerencsétlenség hírére csakhamar összegyűltek az asszonyok, akik jajveszékelve borultak rá halott férjeik holttesteire. A férfiak le akartak rohanni a tárnákba, akiknek elkeseredésük igen nagy. A rend fenntartására csendőrséget kellett kirendelni. Lugosról ide érkezett az alispán, aki a csendőrség megerősítését rendelte el. A katasztrófából eddig 72 munkás sértetlenül megmenekült. A meghaltak mind családos emberek voltak, akiknek hátramaradtjairól a bányatársaság fog gondoskodni. A bányagazgatóság kijelentette, hogy a vizsgálat eredménye szerint ez a két bányalégrobbanás az utóbbi idők földrengéseivel van kapcsolatban s ez ellen az elemi csapás ellen lehetetlenség volt védekezni.

A németbogsáni pénztárrablás koholt hír volt.

NÉMETBOGSÁN, jan. 14. A vizsgálat kiderítette, hogy az innen elterjedt rablógyilkossági és pénztárrablási hír teljesen valótlan. Péter pénztáros, aki csekély fizetése ellenére is évek óta költséges életet élt, amelyhez költségeket a pénztárból szedett ki s ezeket a rovincsolás előtt mindig kölcsönrel fedezte. A vizsgálat, amely eddig 30 ezer korona hiányt fedezett fel — most abban az irányban folyik, hogy mi módon sikerült a pénztárnoknak összekötözni s megsebesíteni magát.

Sikkasztó kereskedő.

BUDAPEST, jan. 14. A büntetőtörvény-szék vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki Weisz Mór kereskedő ellen, aki nagyobb összegre váltót hamisított s a felvett pénzzel innen megszökött.

A törökök öröme.

BUDAPEST, jan. 14. A budapesti török főkonzul ma a nála járt újságíróknak kijelentette, hogy Konstantinápolyból érkezett jelentések szerint egész Törökországban igen kedvező hatást tett a monarchia ajánlata. Ami a szerbeket és montenegrókat érinti, — ők belenyugosznak a békébe.

A török kamara hozzájárult a megállapodáshoz.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 13. A török kamara mai ülése elé nagy várakozással tekintettek. Az összes külföldi diplomaták jelen voltak az ülésen. Kamil pasa titkára felolvasta a nagyvezér expozéját, amely Ausztria-Magyarországgal való megegyezésre is kiterjedt.

A beszéd elhangzása után rögtön megkezdtek az expozé fölötti vitát. Végül a kamara

nagy többsége bizalmat szavazott Kamil pasa politikájának.

A bojkott vége.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 14. Az osztrák és magyar áruk bojkottja folyton enyhül, úgy hogy Törökország és a monarchia között jobb lesz a kereskedelmi összeköttetés, mint valaha.

Csalódás Belgrádban.

BELGRÁD, jan. 14. Az Ausztria-Magyarország és Törökország közötti megállapodás itt nagy kiábrándulást idézett elő. Mindenki el van keseredve és az ifjú törököket azzal vádolják, hogy pénzt eladták hazájukat. Politikai körökben most már csak abban bíznak, hogy a nemzetközi konferencia, — ha megtartják — tekintettel lesz Szerbia követeléseire.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsió az elsatnyulástól megmenti és rendes erőhöz és vidámsághoz segíti őket.

Aggódó szülők ezrei nézték elragadtatva gyermekük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

AZ Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle Emulsiót szívesen fogadja és könnyen emészt meg.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógyszerárban.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi fényképfelvételek. Érdekes és tanulságos. A tanulóifjuság részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten csudaszép felvételekben

Karinthia, Klagenfurt, Villach és a Wörthi tó.

Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

50 korona hetifizetést

vagy 50—60% jutalékot

kap mindenki, ki alumínium-cimkéim és áruim elárusítását elvállalja. A képviselőség mellékeresetképpen is átadatik. Az alumínium áruk eladása játszi könnyű. Felvilágosítások és minták ingyen. Senki se mulassza el tehát hozzám fordulni.

Hruby Antal Müglitz (Mähren).

Uj magyar hentes-üzlet!

Tisztelettel van szerencsém a t. fogyasztó közönség tudomására hozni, hogy Vicolo della Germania I. sz. alatt, a kászárnya átellenében

hentesáru-üzletet

nyitottam, hol az összes e szaknába végső cikkeket naponta frissen, a legkitünőbb minőségben és legolcsóbb árban árusítom.

Cikkeimnek feltétlen tisztaságáról, valamint a legjobb kiszolgálásról előre is biztosítva a n. é. közönséget, kérem nagyrabcsúlt pártfogását.

Mély tisztelettel
Szathmáry György
hentes m.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémérese a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

tej, tejföl, túró és vaj
mindenkor frissen.

Tiszta akácméz.

nagyban és kicsinyben. TELEFON
Házi túró kgonként 48 fillérrét.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápáry

(az Ungaro-Croata irodája mellett.)

Kizárólag magyar konyha. Magyar borok. Kőbányai polgári sör.

Havi előfizetők felvétetnek.

Vendégszobák tengeri kilátással.

Figyelem!

Csak Rendulics M. fűszerkereskedésében Piazza Mercato coperto, Braida kapható a legolcsóbb árban: nullás liszt 100 kilója K. 38.—, Tea 1 kg. K. 6.—, egy láda uborka (12 háromliteres üveg) K. 20.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órákor.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) másfél órai esti foglalkozásra jó fizetással felvétetik „A Tengerpart” kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház, I. emelet.

Ujszülött gyermekek részére

az összes hygienikus cikkeket rektáron tartom és pedig: Pelenkanadrág, flanelin alátétek, baby ingecskék, has- és köldökkötők, szoptatos dajkának való mellény, gyermekágy-kötők, fásli stb. Mindezen cikkeket hygienikus Tetrá-szövetből készülték, a mely a nedvességet rögtön beszívja és a testét ilyformán mindig szárazon tartja.

VUJA M. Via Adamich.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására adni, hogy a Corso 7. szám alatt (a III. emeleten egy

Szépség- és hajápolási termet

nyitottam. A legújabb módszer szerinti arc-kezelés, kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur), villanyos arcmasszázs (vibrations massage), szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Bálokra, ünnepélyekre s színházi előadásokhoz díszfésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások kívánatra a rendelésükben is elvégeztetnek.

Minél számosabb megbízást kér mély tisztelettel

Schön I.

Corso 7, III. em. Jellusich fényképész házában.

Uraságoktól levetett

férfiruhákat veszek

Fiume, Via Serpentina 20., földszint.
WEINSTEIN D.

Levelezőlap hívásra házhoz jövök.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

Naponta a hírneves

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás zenekarának hányversenye.

Az átutazó és a helybeli magyarság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

Irodai, raktárnoki

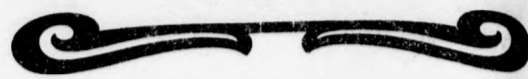
vagy külszolgálati alkalmazást keres középiskolai képzettséggel és hosszú gyakorlattal bíró intelligens férfiú Cim kiadóhivatalban.

Budapesti női szabónő

jutányosan készíti le agelegánsabb angol és francia női kosztümöket.

SEILER SUSÁK,

Strossmayerova ulica 68 (Ružić villa 1)
II. em. 17.

Globus

Hírlapügynökség.

Ujság-elárúsítás rögtön a vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca
(az Europa szálló közelében).

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ immár hatodik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.

Wellmann Testvérek

Vas- és fémáru kereskedés

Via del Pozzo 2 — FIUME — Telefon száma 19.

Raktárak: Via delle Pile 4 és Scoglietto 2. sz.

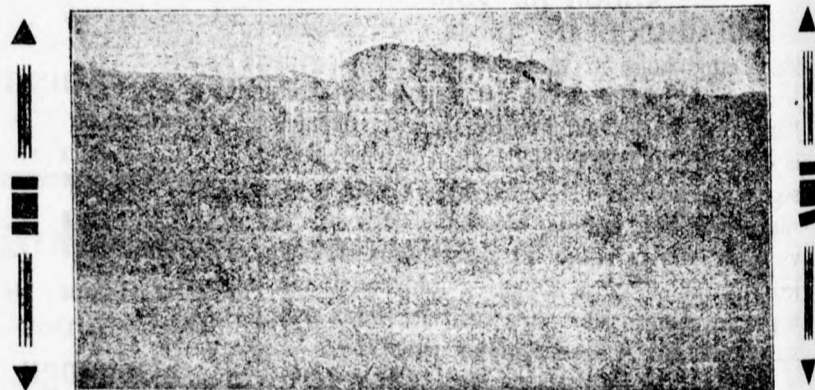
ajánlják dusan felszerelt raktárakat hazai gyártmányu

Excelsior zománcedényekben

Berndorfi Krupp-féle nickel-edényekben

és mindenféle konyha- és háztartási cikkekben.

I.

Az új bérlő által teljesen újjáalakított és kiválóan vezetett
THERAPIA PALACE - CIRKVENICÁBAN
kitűnő ellátást és kifogástalan kényelmet nyújt mérsékelt áron.
Villanyvilágítás, házi fürdők, remek fővényű tengeri fürdő, saját tehenészet, jéggyár stb. Orvos a házban.

Felvilágosításokkal készséggel szolgál

Az Igazgatóság

Prodam és Társa Fiume

◀ Mérnöki iroda és iparvállalatok berendezése ▶

Via Adamich I. sz.

Via Adamich I. sz.

Villanyos világítási, villámhárító, telefon és villanyos-csengő berendezések.

Villanyos motorok és szellőztetők. — Villamos központok berendezése.

Nagy raktár világító testekben és felszerelési anyagokban.

Különlegesség: „Wolfgram“ villanykörték 70% árammegtakarítással.

Első és legjobb hírnevű óráüzlet

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle

angol különlegességi gyártmányok.

ELSO FIUMEI

RUHA - SANATORIUM

Corso prolungato (az Eden kávéház mellett).

Ruhát vasalásra és javításra átveszek. Olcsó havi előfizetés ellenében rendben tartom az egész ruhakészletet. 30 éves szakmabeli tapasztalatom van.

Szives pártfogást kér

H. Schönberg ferfiszabó.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitűnő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak

Az idegenek találkozó helye.